

ТРУДНОЩІ СТУДЕНТІВ У АНГЛОМОВНОМУ ПИСЕМНОМУ МОВЛЕННІ

Н. І. Дичка

старший викладач кафедри АМТС №1

Національний технічний університет України «КПІ»

Тематика курсу з англійської мови завершального року бакалаврату носить професійно спрямований характер. На цьому етапі у студентів ІТ-спеціальностей відбувається поглиблення професійних знань, розвиваються складні вміння професійно орієнтованого писемного мовлення (ПМ). Проте, на практиці, як показало опитування співробітників ІТ-компаній і студентів, під час їхньої професійної діяльності, зокрема, при написанні текстів професійного спрямування, виникають значні труднощі.

Аналіз досліджень, присвячених навчанню професійно орієнтованого ПМ, а також проведені нами опитування викладачів та анкетування студентів ІТ-спеціальностей завершального року бакалаврату, спостереження за навчальним процесом дали можливість визначити ці труднощі, які виникають у майбутніх фахівців з ІТ під час оволодіння ПМ.

Аналіз результатів анкетування дозволив з'ясувати, що у студентів існують певні труднощі у ПМ. Письмове опитування 120 студентів та 70 викладачів англійської мови професійного спрямування (АМПС) було проведене в НТУУ "КПІ", Національному авіаційному університеті та Харківському національному університеті радіоелектроніки. Студенти ІТ-спеціальностей мають значні труднощі в англійському професійно орієнтованому ПМ, пов'язані з технікою письма – орфографічними, пунктуаційними навичками, з мовною формою – дотримуватись певного жанру ПМ, лексичними і граматичними навичками, зі змістом – композиційними вміннями, з формою організації навчання – вміннями співпрацювати, вміннями перевірити роботу.

Це свідчить про недостатній рівень сформованості професійної компетентності в англійському ПМ і зумовлює необхідність розроблення методики навчання, яка б сприяла підвищенню ефективності навчання.

Для виявлення причин цих труднощів ми проаналізували підручники для студентів ІТ-спеціальностей за такими критеріями як наявність некомунікативних, умовно-комунікативних та комунікативних вправ, наявність довідкового матеріалу, жанрів ПМ, використання технічних засобів: Бадан А. А., Царьова С. О. "Англійська мова для спеціальностей: економіка та інформаційні технології", Гольцова Е. В. "Английский язык для пользователей ПК и программистов", Малютин Э. А. "Английский язык для программистов", Demetriades D. "Information Technology", Esteras S. R. "English for Computer Users", Glendinning E. H. "Oxford English for Information Technology"[1], Morley J., Doyle P., Pople I. "University Writing Course", Murrell S. "Information Technology", Ibbotson M. "Engineering", Boechner K., Charls P. "Oxford English for Computing", Master P. "English grammar and technical writing"[2].

Проведений аналіз свідчить, що підручники часто не узгоджені з програмними вимогами, не відображають сучасних методик, в них недостатньо вправ для професійно орієнтованого ПМ студентів ІТ-спеціальностей.

Більшість вправ для ПМ у цих підручниках – некомунікативні, сім підручників вміщують умовно-комунікативні вправи. У підручниках включені здебільшого вправи на формування загальнотехнічних лексико-граматичних навичок; відсутні теоретичні матеріали та вказівки до написання певних письмових текстів; письмові завдання не завжди відповідають потребам студентів комп'ютерних спеціальностей; не орієнтовані на формування навичок і розвиток умінь професійно орієнтованого ПМ в рамках певних немовних професійно орієнтованих дисциплін. З точки зору пред'явлення мовно-мовленнєвого матеріалу, підручники не досить чітко структуровані, не містять довідкового матеріалу, не враховують використання технічних засобів навчання, що становить певні труднощі для студентів ІТ-спеціальностей. Згідно з програмами англійської мови професійного спрямування багатьох факультетів ІТ-спеціальностей, на завершальному етапі бакалаврату, пропонується частіше підручник Glendinning E. H. "Oxford English for Information Technology", який спрямований на інтегрований розвиток умінь в усіх видах мовленнєвої діяльності, в основному враховує потреби майбутніх фахівців, містить актуальний інформативний матеріал. Наприклад, цей підручник є базовим для навчання студентів факультету прикладної математики НТУУ "КПІ". Але і в ньому бракує вправ на розвиток професійно орієнтованого ПМ.

Результати аналізу, підтверджують той факт, що незважаючи на наявність у підручниках вправ, спрямованих на оволодіння ПМ і формування у студентів навичок та розвитку умінь у професійно орієнтованому ПМ, зміст посібників для студентів ІТ-спеціальностей немовних ВНЗ дидактично розроблений не в повному обсязі.

Отриманий висновок з аналізу підручників англійської мови для студентів ІТ-спеціальностей підтверджує необхідність розроблення методики для оволодіння професійно орієнтованим ПМ майбутніми фахівцями з ІТ, які б мали чітку професійну спрямованість, враховували іншомовні комунікативні потреби спеціаліста ІТ-галузі, містили міжкультурну, фахову, соціокультурну інформацію. Забезпечення цих завдань у сфері підготовки фахівців з ІТ можливе за умови відповідно організованої аудиторної роботи в поєднанні з самостійною роботою, яка враховує інтереси студентів і спрямована на розвиток мотиваційної сфери, автономії.

Література:

1. Glendinning E. H. Oxford English for Information Technology. Student's Book / E. H. Glendinning, J. McEvan. – Oxford: Oxford University Press, 2002. – 222 p.
2. Master P. "English grammar and technical writing" / P. Master. US State Department: Prentice Hall, 2004. – 86 p.